

[Carl Petersen.]

Varer og indirekte ved, at disse Varer kunde blive Betalingsmidler for Raamaterialer, vi maatte importere til Anvendelse i Industrien. Man har fra alle Sider i denne Sal erkendt dette Princip's Rigtighed ved Gennemførelsen af Grundforbedringsloven. Denne Lov har givet udmærkede Resultater, og det er med Rette, at den bærer Betegnelsen: en af de bedste Kriselove.

Forslaget, vi har til Behandling her i Dag, er Resultatet af Raastofudvalgets Arbejde. Dette Udvalgs Opgave var at finde Omraader, hvor vi i højere Grad, end Tilfældet nu er, kunde være i Stand til at udnytte de Rigdomskilder, vi har her i Landet, at finde Midler til fuldt ud at udnytte de Værdier, der allerede findes, kort sagt, at fremme en fornuftig Selvforsyning med Varer, som der er naturlig Basis for her i Landet.

Raastofudvalget fæstnede hurtigt sin Opmærksomhed ved den store Import af Gødningsstoffer og undersøgte, om der kunde spares paa denne Import til Fordel for andre Varer. Det er meget forstaaeligt, at man netop fæstnede sig ved dette, fordi det drejer sig om meget store Beløb. Som Bilag til Lovforslaget findes to Redegørelser, der paa en meget interessant Maade belyser, hvor store Værdier der gaar til Spilde af den Staldgødning, der forefindes, fordi Opbevaringen og Udbringningen ikke foregaar paa den rigtige Maade. Beløbet gjort op i Kroner skal være omkring 15 Mill. Kr. Det vil derfor være af ikke ringe national-økonomisk Værdi at gennemføre Foranstaltninger, hvorved Landbruget bliver i Stand til fuldt ud at udnytte Værdien af denne Naturgødning.

Forslaget tilsigter at give de Landmænd, som ikke har Aglebeholdere og Møddingssteder, der kan begrænse Tabet af Gødningsstoffer, Adgang til at indrette, udvide eller opføre Aglebeholdere og Møddingssteder ved Laan fra Staten paa meget fordelagtige og billige Vilkaar. Forslaget er bygget paa samme Princip som Grundforbedringsloven, saaledes at Laanene faar en Fortrinsstilling i Prioriteringen, idet de har Pant og Fortrinsret ligesom kommunale Ejendoms-skatter. Da der her ligesom ved Grundforbedringsarbejdet er Tale om at forbedre Ejendommen og give Mulighed for billig Drift, finder vi det fuldt ud forsvarligt at give Laanene denne Fortrinsret.

Vi finder det ligeledes rigtigt, at man overlader Grundforbedringsudvalgene at administrere denne Lov, ikke mindst fordi disse Udvalg gennem de Aar, de har virket,

er kommet i Forbindelse med mange Landbrugere, og det vil sikkert i mange Tilfælde blive de samme Landbrugere, der ønsker at gøre Brug af denne Lov og udnytte de Goder, der findes i den, saaledes at Administrationen gennem disse Udvalg sikkert vil betyde, at Arbejdet kommer hurtigt i Gang.

Forslaget bemyndiger Ministeren til at anvende indtil 10 Mill. Kr. til dette Formaal. Beløbet, som kan udlaanes til den enkelte Landmand, er rentefrit i hele Laanets Løbetid, men skal afdrages i Løbet af 10 Aar, dog at der er Afdragsfrihed i de 2 første Aar, saaledes at Laanenes Løbetid reelt bliver 12 Aar. Jeg takker den højtærede Minister, fordi han paa disse fordelagtige Vilkaar stiller Midler til Raadighed for de Landmænd, der ikke selv har Raad til at forbedre deres Ejendomme ved disse Foranstaltninger og derved spare Penge, som nu gives ud til Indkøb af Gødningsstoffer, Kunstgødning o. lign.

I Lovforslaget er de mindste Laan, der kan udlaanes til enkelte Landbrugere, sat til 200 Kr. og de højeste til 2 000 Kr.; dog kan man i særlige Tilfælde forhøje Beløbet til 3 000 Kr. Jeg vil mene, at man inden for alle Brugsstørrelser vil kunne gennemføre de paatænkte Foranstaltninger inden for disse Mindstebeløb og Maksimumsbeløb.

Der bestemmes endvidere, at der kun kan laanes $\frac{9}{10}$ af det Beløb, Foranstaltningerne koster. Jeg gaar ud fra, at naar der i Lovforslagets Bemærkninger er anført, at Udvalget kan bestemme, om den resterende Tiendedel maa tilskydes ved, at Ejeren selv udfører visse Arbejder, er der dermed sagt, at den højtærede Landbrugsminister intet har imod, at denne Fremgangsmaade benyttes. Og det vil i Realiteten sige, at alle kan faa disse Foranstaltninger gennemført, naar blot de selv vil være med til at udføre visse Arbejder som Kørsel el. lign.; det bliver ikke nødvendigt, at de for at kunne gøre Brug af Loven overhovedet skal have disponibel Kapital til Raadighed.

Da Forslaget, som jeg allerede har nævnt, er et Led i Bestræbelsen for at øge Beskæftigelsen, er det rimeligt, at der stilles visse Krav med Hensyn til den menneskelige Arbejdskraft, der skal anvendes. Der er derfor i § 7 anført, at der til Arbejdets Udførelse anvendes ledige Arbejdere, der oppebærer Understøttelse, og at der fortrinsvis skal anvendes Familieforsørgere, det samme, som er bestemt i den gældende Grundforbedringslov. Denne Regel gælder dog ikke for de Foranstaltninger, hvorved Omkostningerne ikke andrager 800 Kr., og det vil betyde, at Husmænd, der ønsker